

Հավելված

Հանրու իրավունքների պաշտպանի
2022 թվականի նոյեմբերի 15-ի N 6-L հրամանի

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄՈՒՄ ՊԱՇՏՈՆ ԶԲԱՂԵՑՆՈՂ
ԱՆՁԱՆՑ ՎԱՐՔԱԳԾԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐ**

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հայաստանի Հանրապետության մարդու իրավունքների պաշտպանի աշխատակազմում (այսուհետ՝ Պաշտպանի աշխատակազմ) պաշտոն զբաղեցնող անձանց (այսուհետ՝ պաշտոն զբաղեցնող անձինք) վարքագծի կանոնները (այսուհետ՝ Կանոններ) «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) սահմանված՝ հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների վարքագծի սկզբունքներից բխող նորմեր են, որոնք կարգավորում են պաշտոն զբաղեցնող անձի բարեվարք գործելակերպը ծառայողական կամ պայմանագրային պարտականությունների կատարման ընթացքում և դրանից դուրս:

2. Կանոններն ունեն պարտադիր և խրախուսելի բաղադրիչներ:

3. Կանոնների պարտադիր բաղադրիչը (այսուհետ՝ Պարտադիր կանոններ) որոշակի վարքագիծ սահմանող պարտադիր նորմերի համախումբ է: Պարտադիր կանոններին չհետևելու համար պաշտոն զբաղեցնող անձը կարող է ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4. Կանոնների խրախուսելի բաղադրիչը (այսուհետ՝ Խրախուսելի կանոններ) օրինակելի չափանիշների համախումբ է, որը պարտադիր նվազագույնից ավելին է և բնորոշում է գերազանցությունը հանրային ծառայության համակարգում: Խրախուսելի կանոններին չհետևելու համար պաշտոն զբաղեցնող անձը չի կարող պատասխանատվության ենթարկվել:

5. Կանոնների հերթականությունը չի ընդգծում դրանց առաջնահերթությունը:

6. Սույն հավելվածում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) **պաշտոն զբաղեցնող անձ՝** Պաշտպանի աշխատակազմում հայեցողական պաշտոն զբաղեցնող անձ, քաղաքացիական ծառայող, ինչպես նաև Պաշտպանի ներգրաված փորձագետ, մասնագետ կամ պայմանագրային հիմունքներով առանձին խնդիրներ ու գործառույթներ իրականացնող անձ՝ բացառությամբ կանխարգելման ազգային մեխանիզմի փորձագետների.

2) **ղեկավար պաշտոն զբաղեցնող անձ՝** Պաշտպանի աշխատակազմի դեպարտամենտների ղեկավարները, գլխավոր քարտուղարը, կանխարգելման ազգային մեխանիզմի իրականացման համակարգողը, մարզային և Պաշտպանի որոշմամբ ստեղծված այլ ստորաբաժանումների ղեկավարները.

3) **նվեր՝** Օրենքի իմաստով նվեր հանդիսացող գույքային առավելություն.

4) **շահերի բախում՝** իրավիճակ, երբ պաշտոն զբաղեցնող անձն իր լիազորություններն իրականացնելիս կատարում է գործողություն կամ ընդունում որոշում, որը ողջամտորեն կարող է մեկնաբանվել որպես իր անձնական շահով կամ Օրենքի իմաստով՝ իր հետ փոխկապակցված անձի շահով առաջնորդվել.

5) **հանրային շահ՝** սահմանադրական արժեք, որի պաշտպանության համար հիմնական իրավունքը կամ ազատությունը կարող է սահմանափակվել: Շահը հանրային որակելու համար պարտադիր նախապայման չէ հասարակության բոլոր անդամների կողմից այդ շահի ընկալելի, ընդունելի լինելու հանգամանքը:

6) **ոստնձգություն՝** խոսքային, ոչ խոսքային կամ ֆիզիկական գործողությամբ կամ այլ եղանակով դրսևորվող ցանկացած վարքագիծ, որը նպատակ ունի նվաստացնելու անձի արժանապատվությունը՝ ճնշող, թշնամական, նվաստացնող կամ վիրավորական մթնոլորտ ստեղծելով, կամ հանգեցնում է դրան.

7) **հանրային ռեսուրսներ՝** ծառայողական կամ պայմանագրային պարտականությունների իրականացման համար նախատեսված նյութատեխնիկական, ֆինանսական և տեղեկատվական միջոցներ, մարդկային ռեսուրսներ, աշխատաժամանակ:

7. Պաշտոն զբաղեցնող անձը կարող է Կանոնների առնչությամբ մասնագիտական խորհրդատվության համար դիմել Պաշտպանի աշխատակազմի բարեվարքության հարցերով կազմակերպչին, քարտուղարության վերահսկողական

